

[P. E. Eriksen.]

arbejder med vedrørende ændringer i loven om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring. Forslagsstillerne mener, at ændringer i denne lov må følges op af ændringer i loven om sygeforsikring m. v. En forhøjelse af sygedagpengene må være en konsekvens af forhøjelserne af arbejdsløshedsunderstøttelsen, og vi anser det for rigtigt, at et forslag herom fremkommer nu og ikke venter, til arbejdsmarkedets parter eventuelt har afsluttet en overenskomst.

I forbindelse med forslaget om en forhøjelse af dagpengesatserne vil vi gerne pege på det ønskelige i en forenkling af sygekassernes administration. Af hensyn til socialreformkommissionens arbejde har vi ikke foreslået ændringer i den nuværende opbygning, idet vi ikke vil foregribe den påtænkte nye opbygning af den sociale struktur; sådanne ændringer må fremkomme som led i en fremtidig socialreform. Der ligger ikke i forslaget en godkendelse af det nuværende system, men vi mener — og vi er her i overensstemmelse med socialministeren — at der også inden for de nuværende rammer er påtrængende opgaver at løse.

Med disse få ord, og idet vi henviser til de efter vor opfattelse ret fyldige bemærkninger til forslaget, indstiller vi det til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om fornyelse af to statspræmieobligationslån.

(Lovforslaget (nr. 73) findes i tillæg A. sp. 1785, fremsættelsen i tidenden sp. 787).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Nielsen: Jeg har fået forkert manuskript med. (Ophold). Jeg beder undskyldte, men vi folketingsmænd får jo mange papirer, og det er ikke altid lige nemt at holde rede på dem. I hvert tilfælde vil jeg gerne sige nogle ord om dette lovforslag om præmieobligationer.

Der er jo enighed om det betimelige i at fremme den private opsparing, således at befolkningen frivilligt dæmper forbrugsudvidelsen til det forsvarlige. Vi har prøvet

dette ad skattevejen. Det har mildest talt ikke været nogen succes, det har ofte haft det modsatte resultat, og det har været dyrt for de skatteydere, som ikke har haft mulighed for at udnytte alle de forskellige ordninger. Jeg håber, at den kommende skatte-reform vil afskaffe eller rydde stærkt op i disse ordninger, og at man finder bedre veje til fremme af den private opsparing.

En af opsparingsordningerne er præmieobligationslåne. De animerer ganske vist til spillelysten, og nogle vil mene, at det burde staten føle sig hævet over, men hvorfor dog det, når alle andre samfundsorganer ikke føler sig for gode til dette? Præmieobligationerne animerer på en bedre måde til opsparing end f. eks. kapitalbindingen, så jeg nærer ingen betænkeligheder ved dette lotteri, ej heller ved, at man lader rouletten snurre 5 gange endnu, og at det gøres så praktisk, at hvis spilleren ikke forlanger sin indsats tilbage, spiller han automatisk videre. Det er jo i grunden en meget smart måde, for de fleste kender jo de numre, de har, og når man måske i løbet af året opdager, at man kunne være blevet kvartmillionær, men ikke blev det, vil de fleste vel nok beholde deres obligationer — ligesom man jo heller ikke skiller sig af med en lotteriseddel.

Der har været harceleret over, at man har obligationer helt ned til 10 kroners værdi — det gælder jo de to serier, det her drejer sig om. Jeg synes nu tværtimod, det er udmærket, idet vi her får fat i de småsparere, som ikke har råd til at deltage i dyrere spil. Det har været meget almindeligt, at de unge, når de fik deres ugeløn udbetalt, købte en sådan 10 kroners obligation.

Selv om den sidste serie ikke helt blev udsolgt, må man dog sige, at disse to serier tilsammen har haft succes, og der er ingen tvivl om, at det i høj grad har været småsparere, at altså en del af de folk, der har sparet disse 83 mill. kr. sammen, er nogle, der måske ellers ikke ville have sparet. Der er altså tale om en nyopsparing i modsætning til, hvad der gælder skatteopsparingsordningerne, som ofte blot har været præmiering af gammel kapitaldannelse.

Der er imidlertid én ting ved disse præmieobligationer, der kan virke betænkeligt. Folk kan købe spillechancen og nøjes med

[Peter Nielsen.]

denne. Kapitalforekomster, som skulle komme det almindelige lånemarked til gode, har kastet sig over disse præmieobligationer. Det har selvfølgelig betydet, at staten har fået flere afsat, men meningen med det hele er jo derved blevet noget forfusket. Samtidig animerer man på en usund måde til spillelysten; der reklameres med, at man for 2 kr. 40 øre kan blive kvartmillionær. Det er der nu kun én hvert år i hver serie der bliver, så man skal altså være meget heldig, hvis det skal lykkes. Dette skal ikke være noget angreb på dem, der sælger disse spillechancer; men der må jo være en formidabel renteindtægt ved det, selv når man tager den store administration og reklamering i betragtning. Men enhver må jo have lov til på lovlig måde at tjene penge, som han vil. Derved bliver imidlertid som sagt meningen og formålet med præmieobligationerne noget forvansket. Om der kan gøres noget ved det, tør jeg ikke udtale mig om, men det ville være godt at se på problemet.

Foreløbig anbefaler jeg altså, at rouletten snurrer videre. Jeg anbefaler lovforslaget.

Formanden: Må jeg bede om lidt mere ro i salen.

Henry Christensen: Uden at det skal tages som udtryk for tilslutning til alle de filosofiske betragtninger, hr. Peter Nielsen fremførte både om opkrævning, spillelidenskab og andet, kan jeg meddele, at venstre kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Jørgen Jensen: Jeg synes ikke, lovforslaget kan tages som andet end et rent praktisk forslag. Det rejser ingen større problemer, og det kan vel heller ikke give anledning til store og høje lidenskaber. Vi kan derfor inden for mit parti tilslutte os det.

Jeg vil gerne minde om, at enhver ejer af en eller flere af disse præmieobligationer kan få dem indløst ved forfaldstid, hvis han ønsker det; men jeg vil da gerne bidrage til opsparens fremme herhjemme ved at anbefale obligationsejerne fortsat at være dette.

Ibsen: Vi fra vor side har ikke mange bemærkninger at gøre til det foreliggende

lovforslag. Selv om man selvfølgelig kan diskutere præmieobligationer og formen for disse lån, vil vi alligevel stemme for lovforslaget. Det ligger jo sådan, at de, der ikke ønsker at fortsætte med præmieobligationerne, kan få dem indløst til de tider, der nu engang er fastsat dertil. Vi vil altså gerne med den motivering, finansministeren her har givet, anbefale lovforslaget.

Niels Helveg Petersen: Jeg synes ikke, lovforslaget giver anledning til, at man kaster sig ud i nogen principiel diskussion om opsparensfilosofi. Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget. Vi finder, at det er praktisk og fornuftigt; man opnår fordele uden at indskrænke obligationsbesiddernes rettigheder på nogen måde.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg kan på regeringens vegne sige tak for den tilslutning, der her er givet fra alle sider.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillæg til lov om indenlandsk skilleløb.

(Lovforslaget (nr. 79) findes i tillæg A. sp. 1807, fremsættelsen i tidenden sp. 844).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kaj Rasmussen: Mit partis ordfører ved denne lovgivning, hr. Holm Tved, er forhindret i at være til stede, hvorfor jeg ganske kort skal anbefale.

Lovforslagets baggrund er jo den, at tronfølgeren agter at indgå ægteskab. I lovforslagets bemærkninger siges det klart, hvordan fordelingen af overskuddet ved den møntudstedelse, som vil finde sted, skal foregå, og den synes at være ganske naturlig